

REDKE PTICE VIPAVSKE DOLINE

Udeleženci skupine: Ana Bembič, Valentin Gregor, Tjaš Jarc, Valentina Sergaš
Mentorja: Tomaž Berce in Tina Šušmelj

UVOD

Skupina za redke vrste si je za cilj postavila popisati redke vrste ptic Vipavske doline, Komenskega in Goriškega Krasa ter Trnovskega gozda. Naš namen je bil pregledati območja, ki smo jih predčasno določili na podlagi izkušenj in podatkov Severnoprimske sekcije DOPPS. Osnovni namen je bil popisati čim večje število vrst ptic nasploh, poiskati redke vrste na omenjenih območjih raziskave ter sestaviti končni skupni seznam vseh opazovanih vrst ptic na taboru Budanje 2008. S tem smo želeli tudi dopolniti podatke o razširjenosti redkih vrst za Novi ornitološki atlas Slovenije.

OBMOČJA POPISA IN METODE

Za popise smo si izbrali tri večja območja: Vipavsko dolino, Komenski in Goriški Kras ter Trnovski gozd. Obiskali smo več različnih lokacij z različnimi habitati, saj je bil naš namen čim bolj popoln popis vrst na obravnavanem območju. Izvedli smo različne metode popisa: tetradni popis po metodi Novega ornitološkega atlasa Slovenije po vnaprej določenih transektih, monitoring ujed, metodo izzivanja s posnetkom ter pregledovanje potencialnih območij.

REZULTATI

Tabela 1: Lokacije popisa in redke vrste v Vipavski dolini.

lokacija	habitat	redke vrste
Podnanos	košen travnik, sadovnjak	črnočeli srakoper, rjavi srakoper
Smetišče pri Ajdovščini	polje, drevored črnih topolov in cipres	črnočeli srakoper, črni škarnik, smrdokavra
Dobravlje	listnat gozd	črni škarnik
Zadrževalnik Vogršček (Osek)	jezero z obvodno vegetacijo – trstje	čapljica, kobilar, škrančar, kratkoperuti vrtnik
Lokavec	košen travnik z obrobnim grmovjem	črnočeli srakoper
Vogršček, Vogrsko	jezero	skalna lastovka
Vipava, izvir	reka v zgornjem toku	siva pastirica
Podraga	naselje	čuk

Obiskali smo še naslednje lokacije, kjer pa iskanih redkih vrst, predvsem črnočlega srakoperja, nismo našli: drevored pri Dolenjah, Lokavec (spodnji del), izvir reke Vipave, Spodnja Branica, Čehovini, Kodreti, Podnanos.



Slika 1: Črnočeli srakoper (foto: Aleksander Kozina).

Tabela 2: Lokacije popisa in redke vrste na Komenskem In Goriškem Krasu.

lokacija	habitat	redke vrste
Komenšček	suhi kraški travnik, pašnik	kačar, divja grlica
Grižnik	v letu 2007 požgano območje, sedaj zaraščajoče območje	rjava cipa, divja grlica, skalni strnad, kačar
Planota nad Brestovico	po požaru zaraščajoče se območje	kratkoperuti vrtnik, divja grlica, rjava penica
Golec nad Branikom	suhi travniki, pašnik	podhujka
Kobjeglava	suhi travniki, nekošeni	kratkoperuti vrtnik

Obiskali smo še naslednje lokacije, kjer pa iskanih redkih vrst nismo našli: Kobjeglava, Brestovica, Štanjel, Kobjdilj, Vojščica.

Tabela 3: Lokacije popisa in redke vrste v Trnovskem gozdu.

lokacija	habitat	redke vrste
Smrečje	sestoj smrek	mali skovik, kozača, mala uharica, menišček, krivokljun, gorska sinica
Kucelj	gorsko travišče s posameznim grmovjem, skalnato pobočje	slegur, puščavec, škrjančar, šmarnica, postovka, drevesna cipa, krivokljun, gorska sinica
Čaven	bukov gozd	sršenar, postovka, veliki detel
Mala Lazna	mešan gozd	rjavi srakoper

Tabela 4: Seznam vseh opazovanih ptic na Mladinskem ornitološkem raziskovalnem taboru Budanje 2008. Okrajšave pomenijo: V – Vipavska dolina, T – Trnovski gozd, K - Kras

št.	vrsta	območje
1	mali ponirek	V
2	kormoran	V
3	čapljica	V
4	kvakač	
5	siva čaplja	V
6	siva gos	
7	mlakarica	V
8	sršenar	T
9	črni škarnik	V
10	beloglavi jastreb	
11	kačar	K
12	lunj sp.	
13	kragulj	
14	skobec	
15	kanja	V, K, T
16	planinski orel	
17	postovka	V,T
18	škrjančar	T
19	sokol selec	
20	fazan	V
21	prepelica	
22	zelenonoga tukalica	V
23	liska	V
24	kosec	
25	mali martinec	
26	močvirski martinec	
27	rumenonogi galeb	V
28	grivar	
29	domači golob	V
30	turška grlica	V
31	divja grlica	K
32	kukavica	
33	lesna sova	
34	pegasta sova	
35	mali skovik	T
36	veliki skovik	
37	velika uharica	
38	mala uharica	T
39	kozača	T
40	čuk	V
41	podhujka	K
42	planinski hudournik	K
43	hudournik	V, K, T
44	smrdokavra	K,V
45	vijeglavka	V
46	zelena žolna	V
47	pivka	
48	črna žolna	T

št.	vrsta	območje
63	povodni kos	V
64	stržek	V,T
65	taščica	V,K,T
66	slavec	V
67	pogorelček	
68	šmarnica	V,T
69	prosnik	V
70	slegur	T
71	puščavec	T
72	kos	V,K,T
73	cikovt	K
74	carar	T
75	svilnica	
76	brškinka	
77	močvirska trstnica	V
78	rakar	V
79	kratkoperuti vrtnik	V,K
80	rjava penica	K
81	mlinarček	T
82	črnoglavka	V,K,T
83	vrbbi kovaček	V,K,T
84	rumenoglavi kraljiček	T
85	rdečeglavi kraljiček	T
86	sivi muhar	V,T
87	močvirska sinica	T
88	menišček	T
89	dolgorepka	V,T
90	gorska sinica	T
91	velika sinica	V,K,T
92	plavček	V,T
93	brglez	V,T
94	kratkoprsti plezalček	T
95	kobilar	V,K
96	rjavi srakoper	V,K
97	črnočeli srakoper	V
98	šoja	V,K,T
99	sraka	V
100	krekovt	T
101	siva vrana	V
102	krokar	K
103	škorec	V
104	domači vrabec	V,K
105	italijanski vrabec	V
106	poljski vrabec	V,K
107	domači x italijanski vrabec	V
108	ščinkavec	V,T
109	grilček	V
110	zelenec	V,T

št.	vrsta	območje
49	veliki detel	T, V
50	mali detel	V
51	belohrbti detel	
52	triprsti detel	
53	poljski škrjanec	V
54	hribski škrjanec	V,K
55	čopasti škrjanec	V
56	skalna lastovka	V
57	kmečka lastovka	V,K,T
58	mestna lastovka	V,K,T
59	rjava cipa	K
60	drevesna cipa	T
61	siva pastirica	V
62	bela pastirica	V,K,T

št.	vrsta	območje
111	lišček	V
112	čižek	T
113	repnik	V
114	krivokljun	T
115	kalin	T
116	dlesk	T
117	rumeni strnad	
118	plotni strnad	V,K
119	skalni strnad	K,T
120	veliki strnad	V



Slika 2: Gnezdo skalne lastovke (foto Matjaž Kerček).

ZAKLJUČEK

Skupno smo na taboru popisali 120 vrst ptic. Naša skupina je potrdila 3 lokacije, kjer se nahaja črnočeli srakoper (skupno 4 pari). Obiskali smo gnezdišče črnega škarnika, kjer smo eno odraslo ptico tudi opazovali. Na Kuclju smo poleg para odraslih slegurjev odkrili še mladega samca puščavca, katerega do sedaj na tej lokaciji še nihče ni opazoval. S posnetkom smo izzvali malega skovika in kozačo v Smrečju v Trnovskem gozdu. Odkrili smo tudi novo lokacijo male uharice v Trnovskem gozdu. Ta lokacija se, od do sedaj poznanih, nahaja najbolj v osrčju Trnovskega gozda.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem ostalim skupinam na taboru Budanje 2008 za posredovane podatke opazovanih vrst ptic in za pomoč pri sestavljanju tega seznama. Zahvaljujemo se tudi vodji tabora Evi Vukelič, ki nas je s koristnimi nasveti podpirala pri naših popisih.